

Fra Vingaarden.

GUDS GODHED OG STRENGHED.

I Sommeren 1821 — saaledes fortæller en bekendt kristelig Forfatter, G. H. Schubert, i sin „Vandreboeg“ — foretog jeg en Forfriskelsestog til Tyrol. Jeg rejste til Fods og haabede snart at naa den berømte Eisack-Dal. I en ensom, skovrig Egn, træet af Vandringer og lidende af en brændende Tørst, opdagede jeg i Horisonten de første ubdragelige Tegn paa, at Uvejre var ved at trække op. I Maaneder havde det ikke regnet; Mark og Skov vansmagtede efter Vederkvælgelse; Blomsterne lod Hovedet henge, og de af et tykt Lag Støv bedækkede Buske ved Vejen stod ligesom iførte Sæk og Aske.

Ogsaa i mit Indre var der Tørke. Jeg havde begivet mig paa Rejse — efter min Families Mening for at samle friske Kræfter efter et anstrengende Arbejde i mit Kald; men som jeg selv haabede: for at mit indvortes Menneske, der under Kaldgerningens sløvende Indflydelse var sygnet mere og mere hen, igen kunde blive vækket til nyt Liv. Jeg følte vel, hvormeget min egen Utroskab mod Gud var Skyld i den Tørhedstilstand, hvori min Sjæl befandt sig, og jeg erkendte, at jeg kun ved Bøn kunde arbejde mig ud af denne Tilstand. Men netop naar det gjaldt at bede, følte jeg mig som lamslaaet. I denne bedrøvelige Forfatning havde jeg begivet mig paa Rejse, i det jeg nærmede det Haab, at et ungt Liv skulde vækkes i mit Indre, naar jeg i nogen Tid kom til at leve i nye ydre Omgivelser.

Er der noget Sted, som ved sin Naturskønhed formaar at indvirke paa Sindet, saa er det Eisack-Dalen med sin vidtstrækkende Lavning og de høje Bjerge, hvor det ene Parti overgaar det andet i Skønhed. Nederst nede ser Øjet frugtbar, veldyrkede Strækninger, højere oppe dejlige Naaletræsskove, endnu højere oppe imponerende, nøgne Klippemasser og allerøverst disses Toppe og Rygge, dækkede af den evige Sne.

Men jeg havde nu allerede i otte Dage gennemstrejft saadanne herlige Egne og set og erfaret en Mængde nyt uden dog at finde det, som min Sjæl higede efter. Jeg havde sluttet mig til Mennesker og igen revet mig løs fra dem; jeg havde i Timevis søgt at nedsænke mig i Nydelsen af de yndigste Egne, havde anstrengt mig for der ved ligesom at komme Gud nærmere og igen føle mig i det Samfund med ham, som jeg nu en Gang ikke kan undvære, uden at Livet bliver mig en Pine. Men mit Haab var ikke blevet opfyldt; ja, ogsaa Haabet selv var i Færd med at svinde bort, saa at der snart ikke var andet tilbage end Erindringen om det. I Stedet for at give mig, hvad jeg søgte, havde Rejsen hidtil kun fjernet mig længere derfra, og Erkendelsen heraf var saa omtrent det eneste min Sjæl havde vundet.

I det jeg i denne min nedtrykte Sindsstemning vandrede henad Vejen, begyndte, som sagt, et Uvejre at trække op, og lidt efter lidt kom det nærmere. Skoven var paa det Sted, hvor jeg befandt mig, for ung og lav til at kunne yde Ly imod det fremrykkende Uvejre. For en Time siden havde jeg oppe fra et højt liggende Punkt bemærket et Taarnspir i den Retning, som jeg gik i, og sluttede deraf, at der sammesteds maatte findes en Landsby, som jeg vel maatte kunne naa til i Løbet af et Par Timer, naar jeg brugte Benene godt. Jeg anspejndte af yderste Evne mine udmattede Kræfter og skred rask fremad. Nu blev det dødsstille i Luften. Ikke et Blad rørte sig, og Fuglene søgte i ilsom Flugt hjem til den skærmende Rede. Forgæves spejndte efter et Tilflugtssted saa jeg mig netop om efter den tætteste Busk for der at søge Ly, da jeg langt bagved mig fik Øje paa et let Køretøj, der nærmede sig mig i flyvende Fart. Jo nærmere det kom, desto sortere blev Himmelen. Det var Middag, men det saa ud, som om Natten var ved at bryde frem.

De første store Regndraaber begyndte at falde da Køretøjet var kommet mig saa nær, at jeg kunde se, at der let kunde blive Plads til mig, idet der kun var een Mand paa det, som sad i et bekvemt Sæde med Kalesche over, hvorfra han selv styrede Hæstene. Før jeg imidlertid kunde faa mig bestemt til at bede om at køre med, holdt han allerede stille ved Siden af mig, idet han med fornem Nedlæthed spurgte: „Behager De at stige ind? Vi faar nok snart en ordentlig Overhaling!“ I et Nu fik jeg min lette Ransel af Skuldren og sad et Øjeblik efter ved hans Side.

Nu først kunde jeg tage den Mand, der havde vist mig denne Venlighed, nærmere i Øjesyn. Hans Klædedragt, syet af det fineste Stof og efter den nyeste Mode, forraadte den fine Verdensmand. Næsten alle hans Fingre var besatte med Ringe, og om Halsen bar han en svær Guldkæde. Hans venstre Arm, tilsyneladende lam, om den end formaaede at holde Tømmen, hvilede i et Silkebind. Vognen var ndstyret med alle mulige Bekvemmeligheder, til begge Sider var der endog anbragt smaa Spejle, og alt derinde duftede af vellugtende Sager.

„Det fordsinte Vejre!“ begyndte den fremmede, „kommer vel Dem paa Deres Fodvandring endnu mere paatværs end mig, uagtet det vil forstyrre de bedste Lejer ved min Tur, som hovedsagelig“ — — et klart Lyn og et straks derpaa følgende Tordenskrald lod ham ikke fuldende Sætningen; eller maaske det snarere var mig, der ikke kunde høre mere; thi Natursens ophøjede Størbekymring fyldte min Sjæl. Tordenen rykkede nærmere; vistnok fra fire forskellige Sider trak Uvejret op over vore Hoveder og tilhyllede hele Himlen. Paa

en Gang slog Lynet med vældigt Brag ned i et Grantræ omtrent 50 Skridt fra os, og vi saa det stolte Træ ligge splintret paa Jorden. Medens jeg i stille Andagt grundede over Guds Majestet, og dyb Ydmyghed fyldte min Sjæl, gennemtrængte pludselig, da jeg endnu en Gang fæstede mit Blik paa det splintrede Træ, Følelsen af Guds i Kristus aabenbarede Kærlighed mit inderste Væsen. Jeg følte mig baade lille og stor, som aldrig før; de trykkende Lænker var faldne af min Sjæl; jeg havde faaet langt mere, end jeg ved Tiltrædelsen af min Rejse havde kunnet haabe.

Idet jeg næppe kunde holde mine Følelser tilbage, saa jeg paa min Rejsefælle. Han holdt ligegyldigt sit Guldur i Haanden; og idet han Gang efter Gang lod det repetere, som om han derved vilde vise sin fuldstændige Ligegyldighed for, hvad der nu foregik omkring ham i Naturen, bemærkede han spøgende: „De er nok angst for Uvejret!“

„Angst er jeg, Gud ske Lov, aldeles ikke,“ svarede jeg; „men min Sjæl fyldes altid med Ærefrygt for den Guds Majestet, som giver sig tilkende gennem Lynild og Torden.“

„Det lyder mystisk,“ var hans Svar. Uden at tale saa jeg paa ham, og netop som igen et vældigt Nedslag fandt Sted lige foran os, vedblev han:

„Lignende Fornemmelser har ogsaa jeg tidligere kendt; men siden jeg nu allerede to Gange har oplevet den mærkelige Skabne under skrækkelige Uvejre at slippe lykkelig og vel ud af den øjensynligste Livsfare, i det en Gang min Hest sank død om under mig, ramt af Lynet, og fire Aar senere et Lyn lemmede min venstre Arm — siden den Tid trodsrer jeg Faren. Jeg foragter hine Fornemmelser, som dog — mere eller mindre — har deres Udspring i Frygten. Et saadant Vejre morer mig netop; frygter jeg for noget, saa er det kun dette, at et eller andet Klippestykke skal rives løs oppe i Bjergene ved det heftige Regnskyll og rulle ned paa Vejen og saaledes forsinke min Ankomst til Maskeballet i Sterzing.“

Jeg vilde svare ham, men forhindredes deri af Uvejret, som nu rasede løs fra alle Sider; Bjergene bævede, og Lyn efter Lyn blændede Øjet. I Stedet for at svare med Ord, saa jeg under Lynens Knitren min Rejsefælle ind i Øjet, søgende efter et Blik, der kunde have røbet, at hans stolte Tale kun var Pral. Men jeg gyste tilbage; hans Øjne heftede sig paa mig med en uhyggelig Ild, medens der fra hans Mund lød en tvungen Latter. Greben af Rædsel vendte jeg mit Ansigt bort fra ham. Jeg saa, at Vejen, som vi kørte paa, paa Grund af en Kløft, som var synlig i nogen Afstand, gjorde en betydelig Krumning, og tillige, at der tæt foran os begyndte en Fodsti, som gjorde Vejen kortere, og at denne Sti førte hen til et Hus. Øjeblikkelig greb jeg Stok og Ransel, takkede min Ledsager for hans Opmærksomhed, sprang af Vognen og vandrede med et frit Mod henad Stien for at naa Huset.

Jeg havde dog kun gaet nogle faa Hundrede Skridt, da den i Forvejen saa mørke Himmel blev endnu mørkere, og Regnen afløstes af store Hagel, der faldt med en saadan Kraft, at ethvert Straa lagde sig fladt hen ad Jorden. Jeg kastede mig ned under nogle Buske for at finde en smule Ly der.

Allerede efter faa Minutters Forløb kunde jeg dog fortsætte min Vej og naaede nu i Løbet af en halv Time Huset, som viste sig at være et Toldhus, som laa netop paa det Sted, hvor Fodstien mandede ud i Kørevejen, efter at deene sidste havde beskrevet en Bue. En Olding med snehvidt Haar, som sad ved Vinduet med foldede Hænder, kom ud og aabnede gastrif Døren for mig.

Mit første Spørgsmaal angik min Ledsagers Køretøj, som jo maatte være kommet her forbi. Man havde imidlertid ingen Vogn set.

Nu opstod der pludselig en bange Anelse i mig om, at der var tilstødt ham en Ulykke. Ledsaget af en af Husets Beboere gik jeg et Stykke hen ad Vejen i det Haab maaske endnu at møde Vognen. Men hvad jeg havde frygtet, skulde snart finde sin skrækkelige Stadfæstelse. Thi netop der, hvor Vejen bøiede sig om Enden af Kløften, fandt vi ved Siden af den splintrede Vogn Liget af min uheldige Rejsefælle.

Vældige Følelser af „Guds Godhed og Strenghed“ (Rom. 11, 22.) strømmede gennem mit Hjerter. Hans Godhed skyldte jeg min egen Redning; hans Strenghed havde aabenbaret sig paa den dræbte, hvis pralende Fortællinger om tidligere Dødsfærelser nu gjorde det Skriftsprog levende i min Sjæl, som siger: „Se, alle disse Ting gør Gud to, tre Gange ved en Mand for at føre hans Sjæl tilbage fra Graven, at den maa beskinnes af de levendes Lys“ (Job 33, 29, 30).

HAN TRAF SØMMET PAA HOVEDET.

Gamle Kristen havde længe bedet og vidnet om sin Frelser, og det baade med Mund og Liv; men længe syntes alt forgæves. Endelig brød der en Vækkelse frem og Sjæl efter Sjæl fandt Vej i deres Nød til gamle Kristens Hytte for at spørge om Vejen til Fred og Frelse. Det kunne den gamle nok vise dem ud fra hans Kendskab til Guds Ord og hans egen rige Erfaring, og han gjorde det gerne.

Det var særligt de unge, Vækkelsen greb, og som blev frelst ved Troen paa ham, „som paa Korset for Synden blev hængt.“

Som naturligt var, saa de op til Kristen som deres aandelige Fader, og snart blev hans lille Hjem Samlingsplads for de troende. Kom man derforbi, kunde man ofte høre deres glade Sange tone ud derfra.

En Tid lang gik alt godt. De unge drak af Guds Lifligheds Bæk og glædede sig i Herren. Denne Glæde var deres Styrke, saa alle den Ondes Anløb og Forsøg paa at svække deres Tro, kølne deres Kærlighed og standse deres Iver i Bøn og Arbejde for andres Frelse var forgæves. Flere og flere blev da ogsaa vundne for Herren, og den gamle Stue blev snart for lille til at rumme dem alle.

De begyndte da at tale med hverandre om at faa et større Mødelokale, danne Ungdomsforening med Love, Bestyrelse, Programrøder og alt det andet Tilbehør.

Da der hos dem ikke var langt fra Tale til Handling, saa var snart det hele Maskineri i Gang. Kristen havde nok sine Betænkkeligheder ved hele det „Stillads,“ som han kaldte det; men Stuen var jo for lille, og andre Steder havde de unge jo saadanne Foreninger, saa derved var vel intet at gøre.

Det gik ogsaa altsammen nok saa kønt og godt en Tid. Alle var villige til at udføre deres Del af Programmet, og Forsamlingen voksede. Ja, der var ligefrem Kappelstrid om, hvem der kunde sin Part bedst og faa flest med til Møderne. Alle søgte de kun Herrens Ære, Sjæles Frelse og gensidig Opbyggelse; men lidt efter lidt begyndte saa en og saa en anden at søge sin egen Ære. De glemte af bede den hellige Sangers Bøn: „Ikke os, Herre! ikke os, men dit Navn give du Ære!“ Fra det Øjeblik, de saaledes begyndte at glædes over sig selv, tabte de Glæden i Herren, og med Glæden i ham svandt ogsaa Frimodigheden, Kraft og Freden. Ringeaft paa den ene Side Misundelse paa den anden, og paa dem begge ukærlig Kritik, truede med at ødelægge det hele Værk. Hvad var her at gøre? Det blev trænge Tider; thi de erkendte alle, at der var kommen Ban i Lejren, og de følte dybt Savnet af den svundne Glæde, Fred og Kraft i Herren.

De talte ofte om, hvad Aarsagen kunde være, men som efter Aftale var der ingen der nævnte den rette Grund, vel nok fordi, de alle kendte sig mere eller mindre skyldige.

Endelig blev de enige om at forelægge Sagen for gamle Kristen og bede om hans Raad og Hjælp.

Efter at have hørt deres Klagemaal, tav han stille en Stund, medens alles Øjne hvilede spørgende paa ham.

Endelig tog han til Orde: „Har I lagt Mærke til, at jeg har bygget mig et nyt Hønseshus i Aar?“ „Jo, det har jeg da,“ var der stærks en, der svarede; „men hvad kommer det os ved?“ „Jo, ser I nu kuns her, bitte Børn,“ gentog den gamle. „Da jeg havde Huset færdigt, saa jeg, at det var et i alle Maader moderne Hønseshus med alle Bekvemmeligheder.“

„Nu, da det blev borgerlig Sengetid for Hønsene, lukkede jeg dem alle ind i det nye Hus og ønskede dem en god Nat, forvisset om, at de vilde sove sødt og godt paa deres ny Pind.“

„Glad paa deres Vegne lukkede jeg Døren for dem og gik for at tage Vare paa andre Ting. En Tid efter kom jeg atter i Nærheden af Hønseshuset, og til min Forundring hørte jeg at Hønsene var ikke gaaet til Ro endnu, men holdt et farligt Spektakel. Straks tænkte jeg, at det var saadan en lille Glædesfest, de holdt i Anledning af det nye Hus' Indvielse; men ved at lytte nøjere til, kunde jeg snart høre, at det var ikke Glædeskrig, der naaede mit Øre. Jeg stod lidt og grundede over, hvad vel Aarsagen kunde være — om det skulde være Katten eller Hunden, Trofast, der var blev lukket inde med Hønsene? Nej, Katten sad jo der henne ved Køkkendøren og vaskede sig i Uskyldighed, og Trofast stod her lige foran mig og saa paa mig. Rotter, Ilder eller Mikkell Ræv kunde der heller ikke være Tale om, Hønsetyve paa denne Tid af Dagen endnu mindre. Men hvad kunde der da være i Vejen? Det maatte undersøges. — Jeg listede mig ganske stille hen, aabnede Døren paa Klem og kiggede ind. „Hvad var det saa?“ spurgte flere Stemmer paa engang, da den gamle tøvde med at løse Gaaden.

„Ja, hvad var det?“ Hvad tror I, det var, som voldte Forstyrrelsen? Gat en Gang!“ „Nej, nej! det kan vi ikke. Vi giver tabt med det samme,“ brød det ud af dem alle. Et lunt Smil spillede om gamle Kristens Mund, da han endelig sagde: „Jo, ser I, bitte Børn, det var akkurat det samme i Vejen med Hønsene, som der er i Vejen med eder i eders Forening.“

„Naa, hvad var det da,“ spurgte flere i Munden paa hverandre, „aah sig os det nu!“

„Ja, ja, bitte Børn, giv nu kuns Tid. Jeg skal nok fortælle eder det, blot I vil love, at I ikke bliver fornærmede paa mig for det, og at I oprigtigt vil erkende eders Synd og omvende eder fra den; thi gør I det sidste da skal alt nok blive godt igen, men vil I ikke love mig det, saa beholder jeg Hemmeligheden for mig selv; thi da er det ingen Nytte til at fortælle eder den.“ „Jo, det lover vi! Det vil vi gøre!“ lød det i Kor. — „Aa, bitte Børn dog — bitte Børn dog,“ sagde den gamle, og der var Alvor i hans Stemme. „Der var jo bare det i Vejen, bare det, og slet ikke noget andet end dette: **De vilde alle sidde paa den øverste Pind!**“

DEN SOM BLIVER VED TØJET.

(1. Sam. 30, 24.)

En Moder og hendes voksne Datter sad en Dag sammen og læste det 30. Kapitel i Samuels første Bog, hvor der fortælles om, hvorledes David, for at tage Havn over Amalekterne, som havde indtaget og afbrændt Ziklag, rykkede ud med en Styrke paa 600 Mænd, af hvilke dog kun de 400 kom med i Kampen, medens de 200 blev

staaende ved Besars Bæk, samt hvorledes de 400, efter at have vundet Sejrr og gjort et stort Bytte, ved Tilbagekomsten ikke vilde dele dette med de 200 Mænd, som var blevne tilbage ved Bækken. Da nu de to Bibellæsere kom til V. 24, hvor David fælder sin Dom angaaende Byttets Deling, idet han siger: „Som hans Del er, der drog ned til Slaget, saa skal og hans Del være, som blev ved Tøjet; de skal dele lige.“ — da udbrød den unge Pige: „Ja, men Mo'er, det vilde dog have været rimeligt, at de, der havde været med i Slaget, fik en større Del end de andre; jeg forstaa derfor slet ikke Kong Davids Dom.“ — „Læs først Kapitel til Ende, saa skal jeg gerne tale med dig om dette Vers,“ sagde Moderen. Datteren adlød, lukkede derpaa Bogen i og ventede spændt paa den lovede Forklaring.

„Hvor Gang jeg hører dette Vers,“ sagde Moderen, „da kommer jeg altid til at tænke paa en lille Hændelse fra mine unge Dage, der har gjort det fuldstændig forstaaeligt for mig.“

„Aa, fortæl mig den,“ bad Datteren. „Du ved, hvor glad jeg er, naar jeg rigtig kan forstaa det, som jeg læser!“

„Jeg var omtrent saa gammel, som Du nu er“ — begyndte Moderen — „da sad jeg en Søndag Aften om Efteraaret ved den varme Kakkellovn og læste i Bibelen. Jeg havde lige læst det selvsamme Vers, som nu har vakt din Opmærksomhed; ogsaa jeg havde undret mig over det, men jeg fik ikke Tid til at udtale mine Tanker derom, da min Læsning fik en brat Ende: Kirkeklokken begyndte at klemte som Tegn paa, at der var Ild i Byen, og alle Folk styrtede ud i Mørket for at hjælpe til med at redde og slukke. Ogsaa unge Piger paa min Alder kunde gøre Gavn. Man stillede os i Række og Geled, og Vandspanden fløj fra Haand til Haand, fra Bækken hen til det brændende Hus og derfra tom tilbage igen til Bækken. Det kan nok hælde sig, at Hænderne gik paa os! Den ene opflammede den anden, og enhver af os følte sin Kraft fordoblet. — Da kom Byens Brandfogden hen til os, saa med et prøvende Blik hen over vor Række og vinkede derpaa ad min Søster og mig: han havde den anden Bestilling til os, sagde han. Vi var kun lidt tilfredse med at forlade vore Kammeraters Selskab, men fulgte dog med. Manden førte os hen paa en Eng bag det brændende Hus, hvor der laa en Dyrge reddede Sager. „Nu kan I blive staaende her ved Sagerne,“ sagde Brandfogden: „her sniger sig flere mistænkeligt udseende Personer omkring, derfor er det godt, at nogen staar Vagt ved Tøjet.“ Dette Hvert syntes vi nu aldeles ikke om. I den mørke Nat saa der saa uhyggeligt ud paa Engen bag Husene, hvor ingen færdedes, og selvfølgelig var det langt mere kedsommeligt der end iblandt den brogede Mængde foran Brandstedet. „Brandfogden kunde da ogsaa gerne have sendt andre end netop os,“ tænkte vi, om vi end ikke sagde det. Han syntes imidlertid at gætte vore Tanker og besvarede dem med den Bemærkning: „Det maa være paalidelige Folk, der stilles paa denne Post!“ Dermed gik han for at se til de andre.

— Da det blev os klart, hvorfor netop vi var valgte, fandt vi os villigt i vor Skabne og stod i en stiv Klokketime Vagt ved Tøjet. Ofte blev vi dog anfægtede af Misundelse over vore Jævnaldrende, som havde Lov at staa midt paa Kamppladsen og blev sete og roste for deres Iver og Ihaardighed, medens vi, usete og uden at faa Ros, røgtede vor Gerning, der tilmed saa ud som en Driverbestilling. Da kom jeg pludselig i Tanke om det Bibelord, som jeg havde læst, før Klokken kaldte mig ud: „Som hans Del er, der drog ned til Slaget, saa skal og hans Del være, som blev ved Tøjet; de skal dele lige.“ Jeg meddelte min Søster dette Ord og sagde hende ogsaa, hvilke Tanker jeg havde gjort mig derom, og at Sagen nu stod for mig i et andet Lys; thi det at „blive ved Tøjet“ var ingenlunde altid den letteste Opgave, det fik vi jo netop for Øjeblikket selv at mærke. — Det var godt, at dette faldt mig ind; thi nu havde vi et Santaleemne, der fordrev al Kedsomhed fra os og tilmed gav vort Sind en alvorlig Retning. Det blev os en Gang klart, at der her i Livet gives en hel Mængde af saadanne uanselige gopaaagtede Poster, som kan lignedes ved det „at blive ved Tøjet,“ og hvor godt det dog er, at den kære Gud tænker anderledes herom, end Menneskene, og overalt belønner Troskaben, hvor han finder den. Og saaledes blev vi da helt frimodige staaende paa vor Plads, indtil vi blev afløste, og gik derpaa glade hjem, rigere paa aandelige Erfaringer, end vi gik ud.

„Nu har du vel forstaaet, Anna,“ tilføjede Moderen, da hun var færdig med sin Fortælling, „hvad Herren vil sige os igennem David's Ord: at han har Brug for mange Slags Arbejdere i sin Vingaard, at nogle kalder ham ud paa det offentlige Livs iøjnefaldende Skueplads, andre til stille Virken ved den huslige Arne og i Børnekammeret, og atter andre stænger han endog inde i det lille Kammer, hvor de, ved taalmodigt at holde ud i Lidelsernes Smældigel, skal prise Herren, der giver dem Kræfter til at lide; men at de alle, naar de blot er tro i det Kald, som er dem anvist, hvor ringe det end monne se ud, kan være ved frit Mod og fuldt forvisse om, at ingen af dem skal komme tilkort paa Afregningsdagen — de skal alle dele lige.“

Ja, nu havde Anna forstaaet det. Du forhaabentlig ligeledes, kære Læser!